

WYKŁADY I WARSZTATY „POZNAJ HISTORIĘ KIELECKICH SPÓŁDZIELNI ZABAWKARSKICH”

Posted on 17 października 2022

Przedsięwzięcie organizowane przez Muzeum Zabawek i Zabawy w Kielcach otrzymało patronat Narodowego Instytutu Dziedzictwa.

Celem wydarzenia jest przybliżenie i popularyzowanie historii kieleckich spółdzielni pracy przemysłu zabawkarskiego działających w latach 1939 – 2002.

Adresatami wykładów są osoby zajmujące się naukowo, zawodowo lub hobbistycznie historią zabawkarstwa i produkcją zabawek oraz historią dziedzictwa materialnego Kielecczyzny, projektanci, pedagodzy, uczniowie i absolwenci uczelni plastycznych o kierunkach związanych z projektowaniem sztuki użytkowej. Adresatami części warsztatowej są przede wszystkim dzieci i młodzież w wieku szkolnym oraz ich opiekunowie. Planowana liczba uczestników – 200 osób.

W Kielcach istniały trzy duże spółdzielnie zabawkarskie: SPP „Gromada”, SP „Precyzja”, SP „Świętokrzyska”. W 1972 r. w Kielcach powołano Krajowy Związek Spółdzielni Zabawkarskich, który koordynował produkcję zabawkarską w kraju. W 1979 r. w ramach KZSZ powstało Muzeum Zabawkarstwa, które obecnie jest Muzeum Zabawek i Zabawy. Obecnie Muzeum w swoich zbiorach posiada ok. 6000 eksponatów – zabawek z okresu funkcjonowania w/w spółdzielni. Na wystawie stałej prezentowana jest część z nich.

Program wydarzenia:

16 października 2022, Muzeum Zabawek i Zabawy
„Produkt pilnie poszukiwany”, godz. 15:00-16:00
wykład dla dorosłych /sala konferencyjna/ wstęp wolny

Wykład dotyczy będzie „Gromady”, która wyewoluowała z tworu o jeszcze przedwojennych korzeniach, w 1956 r. przybrała nazwę wyraźnie akcentującą rodzaj produkcji- Spółdzielnia Pracy Przemysłu Zabawkarskiego.

Omówione zostaną wybrane zagadnienia z historii spółdzielni, w tym kwestie związane z projektowaniem zabawek, charakterystyką asortymentu, organizacją pracy, problemami z jakimi zmagali się na co dzień producenci zabawek. Podjęta zostanie także kwestia umiejscowienia w topografii miasta poszczególnych elementów spółdzielczej infrastruktury oraz próba uchwycenia związków z miastem, znaczenia dla mieszkańców i społecznego odbioru.

Prowadzenie: dr Anna Tyszewicz-Obara - Adiunkt w Pracowni Historii Zabawki i Zabawy do 1939 roku w Muzeum Zabawek i Zabawy

„Zrób sobie zabawkę”, godz.15:00-16:00
warsztaty rodzinne

Na warsztatach uczestnicy wykonają wybraną zabawkę wzorowaną na eksponacie ze Spółdzielni Pracy Przemysłu Zabawkarskiego „Gromada”.

Prowadzenie: edukatorzy Muzeum Zabawek i Zabawy

13 listopada 2022, Muzeum Zabawek i Zabawy
„Spod znaku blachy i pluszu”, godz. 15:00 – 16:00
wykład dla dorosłych /sala konferencyjna/ wstęp wolny

Wykład dotyczący wybranych zagadnień z historii Spółdzielni Pracy Zabawkarsko-Metalowej „Precyzja” oraz „Świątokrzyskiej” Spółdzielni Pracy Przemysłu Zabawkarskiego, w tym kwestii organizacji produkcji, procesu projektowania zabawek, wykorzystywanych materiałów, charakterystycznych serii produkowanych zabawek.

Prowadzenie: dr Anna Tyszewicz-Obara - Adiunkt w Pracowni Historii Zabawki i Zabawy do 1939 roku w Muzeum Zabawek i Zabawy.

„Zrób sobie zabawkę”, godz.15:00-16:00
warsztaty rodzinne

Na warsztatach uczestnicy wykonają wybraną zabawkę wzorowaną na eksponacie ze Spółdzielni Pracy Przemysłu Zabawkarskiego „Świątokrzyska”.

Prowadzenie: edukatorzy Muzeum Zabawek i Zabawy

27 listopada 2022, Muzeum Zabawek i Zabawy
„Artystyczne zabawki Anny Narzymskiej-Prauss, czyli jak dizajn zawitał do Kielc”, godz. 15:00 – 16:00

wykład dla dorosłych /sala konferencyjna/ wstęp wolny

W pierwszej części wystąpienia zostanie przedstawiona postać artystki plastyczki Anny Narzyskiej-Prauss i jej udział w tworzeniu wzornictwa polskich zabawek z tkanin w pierwszym powojennym okresie – w latach 40. – 50. XX wieku. Omówiona zostanie również rola projektanta w produkcji zabawkarskiej, na przykładzie kieleckiej spółdzielni „Gromada”, gdzie artystka organizowała dział zabawek z tkanin. Na koniec zaprezentowana zostanie historia miniaturowych lalek autorstwa Anny Narzyskiej-Prauss ze zbiorów Muzeum Zabawek i Zabawy. Wykład uzupełni prezentacja przedstawiająca prace artystki.

Prowadzenie: Anna Myśliwiec, specjalista – Kustosz w Muzeum Zabawek i Zabawy

„Zrób sobie zabawkę”, godz.15:00-16:00
warsztaty rodzinne

Na warsztatach uczestnicy wykonają wybraną zabawkę tkaninową wzorowaną na pracach Anny Narzyskiej-Prauss.

Prowadzenie: edukatorzy Muzeum Zabawek i Zabawy